

Datum: 30.05.2022.

Broj: 02-06-899

BiH nikad dalje od evropskog puta, za tri godine ispunjen samo jedan od 14 prioriteta EU

Transparency International u BiH objavio je prošle godine analizu provođenja ovih reformi koja pokazuje da je BiH uspjela samo da formira Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje i to je jedini ispunjeni prioritet na evropskom putu.

Prije tačno tri godine Evropska unija postavila je pred Bosnu i Hercegovinu 14 prioriteta koje mora ispuniti kako bi dobila kandidatski status, a do danas u cijelosti ispunjen je samo jedan dok vlast i dalje blokira usvajanje ključnih zakona koji bi omogućili borbu protiv korupcije. Transparency International u BiH objavio je prošle godine analizu provođenja ovih reformi koja pokazuje da je BiH uspjela samo da formira Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje i to je jedini ispunjeni prioritet na evropskom putu.

Za godinu dana nije napravljen nikakav napredak, a Dom naroda PS BiH na nedavno održanoj sjednici spriječio je usvajanje nekoliko važnih zakona koji bi osigurali prevenciju korupcije i borbu protiv organizovanog kriminala, za šta ne postoji nikakvo opravdanje.

Od važnijih pokušaja provođenja ovih reformi treba izdvojiti to da je Predstavnički dom PS BiH dva puta uspio da usvoji zakon koji reguliše oblast sukoba interesa usklađen sa međunarodnim standardima, ali je ova važna reforma oba puta zaustavljena u Domu naroda, gdje se opstruiše i usvajanje Zakon o javnim nabavkama i izmjena Zakona o VSTV koji su preduslov za sistemsku reformu pravosuđa. Umjesto reforme, Republika Srpska ušla je u proces donošenja vlastitog zakona o VSTS-u čime je napravljen korak ka potpunom urušavanju pravnog poretka.

U protekloj godini u kojoj BiH nije provodila ni jednu od ovih reformi, nizale su se milionske afere u javnim nabavkama koje pravosuđe nije procesuiralo, a TI BiH je identifikovao preko 300 važnih funkcionera koji se direktno ili indirektno nalaze u sukobu interesa. Zbog potpune blokade u Federaciji BiH nije usvojen Zakon o zaštiti prijavitelja korupcije, dok katastrofalna primjena ovih zakona na drugim nivoima nije zaustavila progon ljudi koji se odluče da prijave korupciju.

Takođe, umjesto ispunjavanja prioriteta EU koji se odnosi na osiguranje izbornog integriteta, u BiH je dovedeno u pitanje i samo održavanje izbora čime akteri najnovijih blokada polako ulaze u sferu krivične odgovornosti. BiH u izborni proces ulazi bez budžeta za održavanje

izbora i s jednim od najlošijih zakona u okruženju, posebno u pogledu sprečavanja izbornih prevara i zloupotrebe javnih resursa. Kako već imamo najave podjele novca pred izbore i indirektno kupovine glasova, jasno je da suštinske reforme nisu u interesu ključnim donosiocima odluka. Vladajuće političke stranke potrošile su vrijeme na pokušaje rješavanja ustavnih pitanja i očuvanja vlastite kontrole nad izbornim procesom, dok su izmjene koje bi spriječile krađu glasova, manipulaciju biračkim odborima i nezakonito finansiranje političkih partija ostale po strani.

Svega pet prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije realizovano je parcijalno ili se počelo ispunjavati i uglavnom se radi o tehničkim pitanjima, a ne suštinskoj reformi koja bi ubrzala evropski put. Bez obzira što je velika većina političkih aktera opredijeljena za evropske integracije, sve ono što se dešavalo u protekle tri godine jasno pokazuje da je ključni cilj vladajućih elita opstrukcija ovih reformi, očuvanje poluga moći i postojećeg stanja rasprostranjene korupcije.